

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY.

XVI. évfolyam.

1901. Április.

4. szám.

és melléklete

A KERTÉSZ-GAZDA

I. évfolyam. — 2. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben.

Garmond soronként 16 fillér.

Egy egész oldal (187 □ cm)

egyszeri hirdetése . 6 kor. — fill.

Egy féloldal » » . 3 kor. 20 fill.

Egy negyed oldal » » . 1 kor. 60 fill.

Egyleti tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-al,
egész éves hirdetőknél 25%-al olcsóbb.

A kis hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyleti tagoknak 2 sorig ingyen

Hirdetés díjak előre küldendőek be.

Hirdetéseket elvállal:

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“ kiadóhivatala

Kolozsvárt, VI. ker. Fő-utca 29.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

Erdély legrégebb műasztalos-gyára!

B. BAK LAJOS

kolozsvári

műasztalos-gyárában

a legkitünőbb minőségben és a legjutányosabb árakon, a t. megrendelők kívánságainak és a határidő pontos betartásával készülnek: **mű-butorok**, mindennemű **épület-asztalos-munkák**, **templomi-, iskolai-, üzleti- és lakásberendezések**.

A gyár ajánlja továbbá *saját készítményű* és a *legjobb hírnévnek örvendő* **parquet-mukáit**, melyeket minden minőségben és a *legolcsóbb árakon* szolgáltat és akár meglevő padozatokra, akár aszfaltba oly módon állít be, hogy eddig-elé hasonló munkáival úgy a *kitünő minőség* és *beállítás*, mint az *ár tekintetében versenyen kívül áll*.

A **B. Bak-féle aszfalt-parquet különösen ajánlatos nedves lakásoknál**. A *legjobbnek bizonyult*. (10—12.)

Sötér Kálmánnak

A MÉH és VILÁGA

cz. nagyfontosságú művéből az I. és II. kötet (elméleti rész) megrendelhető a szerkesztőségben.

A finom velin papíron kiállított s számos képpel illusztrált két vaskos kötet ára füzve 8 korona. Diszkötésben 12 korona.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

Festék kereskedés!

Özv. ifj. Pere Istvánné

Kolozsvárt, Hid-utca 29. sz.

(Postával szemben.)

Festéküzletében kaphatók nagy választékban: vegyszeti és föld-festékek, kence, olaj, anyagárak; festőfák és fa-páczok, butor, épület, kocsis, vás, bőr, spiritusz stb. lakkok.

Porzellán zománcz-festékek.

Legnagyobb raktár minden színárnyalatban, Borostyánkő-olajlakk és spirituszlakk padló festékekből puha padlókra; gyors száradása és tartóságáról kezeskedem Parkett-padró-fénymáz, viaszok és fényezők: Brunolin, matt butor felfrissítő és beeresztő fapácz. Saját gyártmányu olajba tört különböző kész festékek, ércslapok, arany-, ezüst-, aluminium és színes bronzok. Legnagyobb választékban: festő, mázoló, vonalzó, evező, eloszló, író, toll, haj, vidra, borz stb. esetek.

Műfestészethez ónesüvekben. Olaj, aquarell-festékek és olajok, kátrány, cement, gipsz, carbolineum, creolin, kékkő, kénvirág, keserűs, repceolaj, kocsikenőcs, naphtalin stb. „Raphia“ szőlő kötöző hárs és „Azurin“ szőlő permetező peronospora ellen. Diófa, palisander, ébenfa és mahagoni fapáczok. Patkány, egér, poloska, moly, svábbogár és más rovarirtók. Különböző színben szalmakalap lakkfestékek. Mindennemű festés, mázolás és aranyozáshoz való kellékek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Egy jó házból való fiu tanoncznak felvétetik.

10—12.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

Tűzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK VICTOR

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRT, FŐTÉR.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbutorok nagy választékban.

Ajánlom jól berendezett raktáramat mindenemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptarak**, legjobb minőségű **műlép, javított mézpergetők**, **Hannemann-féle rács**, herefogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzó- és nem dohányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyük és mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből különösen ajánlok a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukoréca-morzsolót, amerikai aczél villák, kaszák, sarlók, gereblyék, amerikai széna fűrészeket. Továbbá kerti fűrészek, kerti ollók és szemző kések.

Végül felhívom b. figyelmét **konyhaberendezési és háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyalt-gépek. Ruha mangorló és facsaró gépeket. Kitűnően zománczolt lemez- és öntött edényeket. Raktárt tartok még valódi Berndorfi alpacca és alpaccabezüst evőszerekből és Nickel edényekből.

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek.

2-12

Kiváló tisztelettel

Reményik Victor.

Ló- és marhanyíró-ollók.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Az erdélyrészi méhész egyesület tagjai tagsági díjuk fejében kapják. Tagsági díj: kőri tagsági díj egy évre 2 k.; rendes tagsági díj egy évre 4 k. Mindennemű pénz küldemény Biró Gyula tanár egyll. pénztáros úrnak küldendő: Kolozsvár, Pusztá-utca 4. sz.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reclamatiók a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez czimzendők: Kolozsvár, VI. ker. Fő-utca 29. sz.

Közleményeink utánnyomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Felelős szerkesztő: Dr. Bálint Sándor. Főmunkatárs: Nagy János.

Kitüntetések

a méhészet terén szerzett érdemekért.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben megengedni kegyeskedtt, hogy a mult évi párisi nemzetközi kiállítás körül szerzett érdemeik méltánylásául báró *Anbrózy Béla*, cs. és kir. kamarás, országos méhészeti szaktauácsadónak, továbbá *Máday Izidor* földmivelésügyi miniszteri tanácsosnak, legfelsőbb elismerés nyilváníttassék. A magyar kir. földmivelésügyi miniszter ur az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás sikerének biztosítása érdekében kifejtet «hazafias tevékenységükért és szives közreműködésükért» *Saárossy Kapeller Ferencz*, cs. és kir. asztalnok, miniszteri osztálytanácsosnak, *Kovács Antal* méhészet: felügyelőnek és *kakucsi Liebner Főzsef* földbirtokosnak őszinte köszönetét és elismerését nyilvánította.

Ezek a kitüntetések nekünk méhészeknek azért kétszeresen örvendetesek, mert a kitüntetettek mindnyájan nemcsak hivatalból, de lelkesedésből pártolói, művelői a magyar méhészetnek s legnagyobb részben az ő érdemük az, hogy a párisi kiállítás alapján Németország különböző részeiből jőnek már is a nagykereskedőtől stb. magyar mézre, (korlátlan mennyiségre) a megrendelések.

A kezdő méhészt teendői áprilisban.

Márczius közepén megenyhült az idő, hogy aggodalmainkban mi is megenyhüljünk. Sokat ígérő jövetelének mosolygó hirnökét a múlt hónap 12-én küldte előre a kikelet. Milyen jól esett akkor és mekkora gyönyör az azóta szelíden ragyogó nap minden életet vidámságra keltő sugaraiban fürdőző kedves méhikéink boldogságán örvendezniünk! A telet átértük — megnyugvással mondhatjuk: kedvező eredménnyel. Kis munkásaink sürgő-forgó hévvel sietnek dolgaik végzésében; ez az ő élvezetük, boldogságuk, örömük. Egy részük a lépeket tatarozza, mások a morzsalékot, hulladékot hordják ki; többen a fiasítást ápolják; ismét mások az új nemzedék fölnevelésére szükséges virágpör gyűjtésében és víz hordásában fáradoznak, majd itt-ott mézet is szedgetnek.

A méhek e munkáit minden jóra való méhészt megkönnyíteni igyekszik. A családokat átvizsgálja, a penészes, hibás lépeket kiszedi, a kaptár fenekét hetenként kitakarítja, különben a viasz-moly kukacjai hamar elhatalmasodnának a hulladékban; a múlt hónapban közölt módon — a míg csak állandóvá nem lesz az időjárás — megitatja méheiket, hogy a víz-hordás áldozatai ne legyenek; a hol szükségét látja, mézeslép beadásával segít a táplálékhiányon. E gondozást azzal hálálják meg méheik, hogy — mivel sok fáradtságtól megkímélte, fölzsabadította őket, annál inkább módjukban van a bennük ilyenkor a legélénkebben munkáló fajfönntartás ösztönének élni — az első jó hordás idejére biztosabban fölzsaporodik a népesség.

A költéstér rendezése most a fődolog. Irányadó ebben: annyi kerete legyen mindig a családnak, a mennyit a nép takar. A fölösleget ki kell tehát szedni, mert a nagy helyet nem tarthatja kellő melegen a család, azért a fiasítás sem gyarapodhat, nem fejlődhet a kívánt módon és mert a pusztán maradó lépeket viasz-moly foglalná el. A sötét, fekete lépeket, melyekbe sem fiasítani, sem gyűjteni nem szeret a méh, világosabbakkal, vagy műlépekkel kell kicserélni. Herelépet ne maradjon a költőtérben. Habár a tapasztalás azt igazolja, hogy a mely család herét is fiasít, inkább serken a gyűjtésre, a herelépeket még se tűrjük bent; a dolgozós lépek szélein, sarkain elég herét nevelhet a család. A méz pótlásának, valamint a fiasítás továbbterjedése végett szükséges

üres lépek (ilyenek híján mülépek, de nem lépkezdéses üres kerek) beadásának módjáról a múlt hónapban szóltam.

Az okszerűség egyik követelménye, hogy a családok a főhordás idejére egyenlően erősekké gyarapodjanak. Egyenlősítés végett a kaptárak gyöngébb népét az erősebb családoktól elszedett, már kikelni készülő fiasításos keretekkel és egy-egy mézesléppel igyekszünk a gazdagabb törzsekkel egyenlőekké növelni; a kasokkal pedig helycsere által eszközöljük ezt, vagyis a gyöngébb népet az erősebb helyére állítjuk és viszont, még pedig olyankor, a mikor a méhek a legtevékenyebben munkálkodnak.

A népességnek a remélt bő hordás idejére való fölszaporodása végett némelyek serkentő etetést is alkalmaznak. Kezdetben mintegy egyharmadnyi, majd mind több-több vízzel hígított langyos mézet etetnek, míg végre egészen kevés mézet kevernek a víz közé. Arravaló etetőtálczákon, vagy vályúkban, egyszerre nagy adagokban, mindig este teszik be a hígított mézet a kaptárba. Az ilyen serkentő etetés — melyet különben a várható bő hordás bekövetkezése előtt mintegy három héttel kell megkezdeni és a jó mézelés idejéig abba hagyni nem szabad — kezdő méhészek kezében kétélű kés, s rendszeren az élesebb vágással önmagukat sebzik meg.

Ákár serkentő, akár szükségből való etetést végzünk, a méhek rablásra ingerlését a legnagyobb óvatossággal kerülnünk kell. Ennek a veszedelme annál fenyegetőbb, ha még gyöngébb a hordás. Az etetés estefelé történjék; mézet el ne csurgassunk, vagy ha ez megesett, takarítsuk el, hogy nyoma se maradjon; mézet, mézes edényt, eszközt, lépdarabot kint ne hagyjunk. A kaptárokon repedést, a menőkén kívül más nyílást ne tűrjünk; a menőke a jó hordásig szűkítve legyen. A kasok alját a védekezés ellen betapasztani nem ajánlatos, mert annál háborítlanabb tanyát készítünk a viaszmosz gonosz ivadékaiknak és a hangyáknak, mint-hogy a tapasztott kas alját — nehogy a tapasz lepörögjön — nem igen takarítgatja a méhesgazda. A tapasztnál jobb a bojtortján; igaz, hogy az alatt is megfészkel a viaszmosz, de a védekezés könnyebb, s a kasok aljának legalább hetenként elengedhetetlen tisztogatása sem jár annyi babrálással, mint a visszatapasztás. A bojtortjánon a levegő is átszűrődik, a kas légkörének cseréje

nincs gátolva Legjobb, ha a kas alja úgy fekszi meg a padot, hogy legfeljebb egy vastagabb gyufaszál fér itt-ott alá: sem tapasz, sem bojtorján nem kell. Sokan — nagyon helyesen és okosan — szita-, vagy rostakávéval gyűrűzik meg a kas alját.

A rablás kitörésének leggyakoribb oka a gondatlanság, a gyöngé, kevés népességű, vagy anyátlan, esetleg már álnyás, avagy előregedett anyáju családok megtűrése. Tavasszal, a mikor a méhek még kevés gyűjteni valót találnak a természetben, pedig a fiasítás nagyon sok mézükbé kerül, fajfönntartási és vagyonszerzési ösztönük kielégíthetlensége fölmutatja velük még a szomszédos méhcsaládok lakásait is és ha csak egynek sikerült beosonni, a lopott kincscsel hazasiet, örömmel tudatja társaival a kedves fölfedezést és azonnal visszatér, de többedmagával rohan a prédára. A harmadik fordulóra már seregestől lepik meg a kiszemelt családot, mindenekelőtt az anyát igyekezőven kivégezni, hogy a kétségbeesett néppel annál könnyebben elbánhassanak. A szomszédokban szimatoló, tehát rabolni szándékozó méh a családok viselkedéséből tájékozódik arról, hogy vajjon minő ellenállásra találja; s minthogy a gyöngé, néptelen, árva, előregedett anyás és álnyás családok sohasem védekeznek elszántsággal: a támadók hamar győzedelmeskednek rajtuk. S ha kezdetben igyekeznek is visszaverni az ostromot, mégis megadják magukat és saját vagyonuk kifosztásában a támadókhöz szegődnek. Sokszor az egész telep méheit rablásra gerjesztő dühöngő csata kiszámíthatatlan károkat okoz, de későn siratja már azt a gondatlan méhészt!

Ha észrevettük, hogy valamely családot a rablók szorongatni kezdik, a veszedelemben levő kaptárt vigyük azonnal a méhek röpkülési vonalától félre eső, meszszebb helyre, a kertbe, vagy száraz, sötét pinczébe, kamrába, helyére pedig állítsunk üreset, melyben a rablók mit sem lelvén, visszavonulnak, s mikor a csend ismét beállt, a félretett családot helyére hozhatjuk. A többi család menőkéjét azonban el ne feledjük a baj jelentkezésekor rögtön sorra szükíteni! Ha a megtámadott kaptár nem mozdítható el, s menőkéjén megfelelő szükítő tolóka sem volna, a bejárás nyilását tapaszszuk be és vesszszóvel szúrjunk akkora lyukat a tapaszon, hogy egyszerre csak egy méh közlekedhessék azon. A család így

könnyen visszaverheti a tolakodókat, melyek hiába is erőlködven, fölthagynak a rablással.

A védekezés egyéb módjairól kiváló gyakorlati ügyességgel és avatottsággal irt s e számban megjelent közlemények szives figyelemre méltatását melegen ajánlom a t. méhésztársaknak.

A gyöngé, anyátlan népek egyesítését, az álnyátság rendezését — a múlt hónapban emondottak szerint — minden gondos méhész idejében elvégezte; s ha nem tette volna, magát okolja a rablás kitöréseért, rendetlenül kezelt méhcsaládai prédául eséseért. És mivel rendesen a jó családok népe szokott rabolni, a rablóméhek tulajdonosát ezért nemhogy felelősség terhelné, hanem dicséret illeti, mert a méhészkedés első parancsát követi: csak erős családokat tart.

A költőtért fedő melegtartók most a legszükségesebbek, hogy a fiasítás szépen fejlődhessék; eltávolításukkal várjunk még.

A délidék méhészeitől, kik áprilisban erdős tájt, repce-termő vidékeket, vagy gyümölcsösöket keresnek föl méheikkel: vándorolnak és »szép pénz üti markukat«, példát vehetnének. A hegyvidékeken korai ugyan még ilyenkor a vándorlás, repce-termeléssel is nagyon ritka helyen foglalkoznak, de az erdők, mezők és rétek később ékeskedő ezerféle mézforrásainak a közélébe vándorolni, bizony nagyon ajánlatos.

Teleki.

A méztermelés fokozása.

— Vivmány a méhészet terén. —

A méhészetre nézve felette fontos tehát ezen ismeretek felhasználása, mert nemcsak a méhgazdaságok szaporítását vonja maga után, hanem mint eddig ki nem használt gazdasági tényező segítségül kinálkozik folyton súlyosbodó gazdasági viszonyaink javítására annál is inkább, mert hiszen a méhészkedés eddig is kifizette magát s bő jutalmát adta a reá fordított fáradságnak, és szakszerű üzése a gazdaságnak egyik jól jövedelmező forrását képezte; a méztermelés fokozásának lehetősége pedig a méhészetnek új korszakot nyit s arra fog indítani bennünket, hogy jövedelmezőségét felhasználjuk.

Midőn a méhészetben rejlő eme nagy kincset hosszú évek során való kutatással felfedeztem s annak közhasznuságáról meggyőződtem, elhatároztam, hogy a gyümölcsöző méhészet közgazdasági érdekét képező vivmányomat a méhészet felvirágoztatása céljából megismertetem. Azt hiszem, hogy ezzel mindazoknak, a kik méhészetünk jövedelmét fokozni óhajtják, — s ugyan ki ne óhajtaná jövedelmét szaporítani — nagy és értékes szolgálatot teszek.

Hogy tehát vivmányom közhasznu voltát bebizonyítsam, siker esetére — fáradozásom jutalmának előleges biztosítása mellett — kész vagyok minden személyi érdeken felül álló szaktekintélyekből alakított bíráló bizottság felügyelete alatt összehasonlító kísérletezést tenni s ez uton bizonyítékot szolgáltatni.

Miután pedig a méhészet fejlesztése nemzetgazdasági érdekeket is érint, ismervé Darányi Ignác földmivelésügyi m. kir. miniszter urnak közgazdaságunk felvirágoztatására irányuló törekvését, legcélravezetőbbnek vélném, ha az összehasonlító kísérletek helyül az ez évben Gödöllőn megnyitandó állami méhészeti szakiskola jelöltetnék ki, ahol a célra megfelelő hely átengedését annál is inkább reményelem, mert az iskolának ép a méhészet fejlesztése fogja képezni feladatát

Már ezuttal szükségesnek tartom megjelölni azokat a feltételeket, a melyek mellett a jelentkezések történnének s velem közlendők lennének. Tudnom kell tehát:

1. A kaptár és méhészkedés rendszerét.
2. Mi adja azon vidéken a főmézclést
3. A mézelésre miként kezeltettek eddig a méhtörzsek.
4. Mennyi az évi átlagos mézhozam családonként.
5. A méhcsaládok számát.

Igy kellő számban történő jelentkezések után tétetnének meg az összehasonlító kísérletek, a melynek a szakbírálók bírálata szerint megállapított sikere után válnának az előzőleg megállapított feltételek kötelezőkké.

Azon felhívással fordulok ezek után hazánk méhészeihez, s a nagy méhészetek tulajdonosaihoz és ajánlom figyelmökbe vivmányomat, hogy keressenek fel minél számosabban, mert nem csak

saját anyagi gyarapodásuk forog szóban, hanem hazánk méhészténeke felvirágzását is elősegítik.

Bátorkesz, 1901. január 21.

Csere Lajos
méhészegyesületi tag.

Hogyan védekezünk a rabló méhek ellen?

I.

Felmerült ismét a rabló méhek elleni védekezésnek, sőt azok mikénti elpusztításának kérdése a Méh. Közlönyben. Már régebb is voltam bátor ezen kérdéshez szólani és pedig a rabló méheket védelmezni. Most is ez készlet, hogy szerény véleményemnek a felmerült kérdésben kifejezést adjak.

Én most sem helyeslem, hogy némely méhész nem a megtámadott méhcsaládban, hanem a rabló méhekben keresi a hibát és nem a megtámadott családon akar segíteni, hanem a rablókat akarja megtörvényezni. Hisz a méhek közt oly külön rabló osztály és faj, minő az emberek között szokott lenni, nincs; hanem minden jó család méhe rabló méh, — ha ugyan jogosan annak nevezhető, — a midőn a rablásra módot és alkalmat talál; mert a méhek életében ugyancsak megvalósult a példabeszéd: Alkalom szüli a tolvajt. Alkalmat pedig eleget talál a rendtelenségben álló méhesekben és hibás családokban. Én legalább, sok rablásnak lévén már tanuja, erős meggyőződésemmel, hogy a rablásra alkalmat szolgáltató ok mindig a megtámadott méhesben és családban van. Leggyakrabban hívja fel pedig a méheket a rablásra némely család anyátlansága, a mely tavasszal is előfordul ritkán, de leginkább mégis nyárban, rajzott anyacsaládoknál és utórajoknál, midőn a párosodás céljából kaptarából kiröpülő új anya elpusztul. E miatt némely évben az ily családoknak harmada is megárvul. megálynásodik, bogara megfogy s őszre vagy néha előbb is. mihelyt a hordás-szünet bekövetkezik, rabló méhek prédájává leszzen.

Mert a méh — ugyanis — akkor sem akar tétlenül maradni, ha a mező kopárrá lett. Ha ott nincs méz, keres és talál ott, a hol van. Sorba járja a méheseket, a kaptárakat, azokba bekopogtat: laknak-e bennük? honn vannak-e? hogy vannak? Szabad-e

bemenni? S a hol erős, határozott ellenállásra nem talál, a hol a mézhez könnyen hozzáfér, onnan gyorsan rakodik, lop, rabol, rövid időn nagy csapattá fejlődve. S némely kaptárban könnyen boldogul. Rendetlen állapotban levő kaptáraknál alig talál némi ellenállásra, sőt néha azok népe maga is segít az áthordásban. Miért is ne? Hát pusztulni engedjék a máskülönb is veszedelmekben forgó drága keresményt? Jobb, ha az ép családokhoz áthordva, értékesítettik, semhogy hangyák, darazsak, szipolyok és pillék emésztsek fel!...

A méhész kötelessége tehát az, hogy védje méhesét minden rendetlenségtől; mézet közprédára ki ne tegyen, künn ne hagyjon, ne feledjen; gondatlanul ne etessen; de különösen anyátlan családot méhesében meg ne tőrjön. Ezért a rajzást befejezett anyacsaládokat és utórajokat időnként, de leginkább augusztus utolsó felében s azután is vizsgálgassa meg figyelmesen s ha bajt észlel, tegyen róla; vagy segítsen az árva családon, vagy oszlassa fel; mert jobb a mézet felhasználni, megenni, mint veszni engedni. Az anyátlanság felismerése nagy figyelmet és tapasztalatot kíván ugyan, de a ki maga azzal tisztában nem volna, vizsgálgassa meg méheit ahhozértőkkel. Megtörténik biz' az néha, hogy a leggondosabb szemle daczára sem ismerjük fel a bajt, de rávezetnek később a hivatlan vendégek, a váratlan jelentkező rabló méhek. És én ezek jelentkezéséről mindig következtetem, hogy méhesemben baj van. Azért nem is neheztelek rájuk, nem üldözöm, nem pusztítom, sőt megköszönöm nekik, hogy figyelmeztetnek. A mikor elentkezni kezdenek, — a mit könnyen felismerhetni a rendesen járó méhek zúgása közül is kihallatszó szokatlan, siró, kolduló zümmögésükről és arról, hogy a mint a biblia mondja: »A ki a juhoknak aklukba nem az ajtón megyen be, hanem az ablakon, vagy mást helyt hág be, tolvaj az«, — úgy a tolvaj méhek is körül szaglászszák az egész méhest, a kaptárakat tetőtől talpig, belekutatnak még a fúrólukba és az ember zsebébe is s minél tovább, mind többen. Megyek utánuk s ők maguk vezetnek rá a beteg családra, mert végre is a körül csoportosulnak, minthogy közülök némelyek már ki is kezdték azt.

Ha valamely család rablási időszakban rendetlenül jár, különösen reggel és estefelé, a mikor a többiek csendesen vannak:

jele, hogy baj van. Vagy ő rabol valahonnan, vagy őt rabolják, Ilyenkor ujjam begyével szétnyomok egy kijövőt és egy bemenőt s ha a kijövő méhből méz nyomul ki, abból tudom, hogy ezt a családot rabolják; ha pedig a bemenő méhből nyomul ki méz, ismét tudom, hogy ez a család hord. Utóbbi esetben körültekintek a mások méheseiben s a hol észlelem a bajt, az illető méhtulajdonost megtámadott méhére jóakaratulag figyelmeztetem. Ha pedig az enyémet rabolják, megvizsgálom; ha lehet, segítek rajta, s ha nem lehet, megsemmisítem, fölöszlatom s csend van ismét a méhesben, kimaradnak az idegen méhek. S a mennyiben ily éber vigyázattal tudok lenni a méhesemben, nálam rablási bajok nem fordulnak elő. Esett húsrá mennek a kutyák s ha nincs hús, kutya sincs.

Egyszer bizonyos községben láttam, hogy egy földesgazda a méhesét sűrűn körülvevett méhesekkel heves harcban van. Kérdésemre panaszkolta, hogy minden méhét megeszik a tolvaj méhek, némely egészen körültapasztott kasnak még az oldalán is berágnak. Üti, vágja, öli őket seprűvel s mit sem használ. Ajánltam, hogy tartsunk szemlét a méhesében. Legelőbb is az oldalain is ostromolt kast emeltem fel s lám, néhány beszorult rabló méh volt ugyan benne, de rendes lakó semmi. Méz azonban elég volt. »Hát ugyan lehet-e azt kívánni is,« — mutatám és mondtam — »hogy ezt a gazdátlan vagyont fel ne kutassák s el ne hordják az idegen méhek? Rajzás után meganyátlanodott szegény; mutatják a lebontatlanul maradt nagy üres anyasejtek is. Méhei elfogytak, elszéledtek, mint pásztor nélküli nyáj. Az ilyet nem védeni, hanem megenni kell.« Vizsgálódtunk tovább s bizony még többet is találunk beteget; igen olyant is, a melynek anyátlansága s igen kevés bogara mellett is bőven volt méze. Ajánltam, hogy szállácsoljon abba egy jó anyás, szegény utórajt, a milyen volt is méhesében és a kast azután állítsa a beleszállásolt utóraj eddigi helyére s egy jó telelni való család válik belőle. Így rendbehoztuk a méhest s mint később mondotta, tovább nem alkalmatlankodtak a tolvaj méhek.

Hát itt nálunkfelé a nép nem így hiszi segíthetni a bajon, hanem a rabló méheket igyekszik — néha mérgezett csalátekkel is — eipusztítani. Védi a megtámadott családot a nélkül, hogy

azt bár megvizsgálná Némely hamuval vagy liszttel hinti be a kaptárait megtámadott idegen méheket s erről körültekintés után felismerve, hogy hová valók, gazdájukat megtámadja, fenyegeti s legjobb méhei elzárására kényszergeti, a miből sok gyűlölség, boszu s egyenletlenség származik. Szoktak fővenyet is a rabló családba hinteni, hogy annak felszedése és kihordása feledtesse vele a rablást. De mit használ, ha a megtámadott család beteg, magát védeni képtelen vagy meglehet, méh nincs is már a kasban?...

Némely még kuruzslással is szokta méheit a rablók ellen védeni és biztosítani. Egyszer az egyik szomszéd községből ily babonáskodni tudó vágytól ösztönöztetve jött hozzám egy ember, a ki egy kis ajándékot is hozva, fontoskodó arcczal adta elő kérését: tanítsam meg, mit csináljon méheivel, hogy a rablók ellen védve legyenek? »Hallotta, mondá, hogy én »*todok*«? S mikor állítám, hogy semmi afféle dologgal nem szoktam foglalkozni, mintegy csodálkozva kérdezé: »Keresztet vetni sem szokott a befogott raj új helyére?« »Nem én! — felelém ijedten. Ilyent nem teszek!« »De tán nagypénteken ereszti ki tavasszal legelőbb a méheit?« »Azt sem teszem, barátom, — mondám — ha jó idő következik, akkor járnak ki az én méheim, a mikor nekik tetszik!« »Hát csizmasarokpatkót sem szokott szegezni a menőke elébe?« tudakolá tovább. »Bizony azt sem«, — mondám kedvetlenül, hogy még azt sem tudom. »De legalább piros posztón át bocsátja ki legelőbb méheit, vagy éppen farkasgégén? — fejté tovább embe-rem a tudományát — hisz édesanyám beszélte, hogy egy komája mindig így tett s a méhei annyira meggonoszodtak, hogy mind elhordták a másokéit.« »Hja! Ok nélkül való babona az mind, barátom! — felelém — Csak annyiba nézem, mint némelynek azt a hitét, mely szerint, ha tartani adna el méhet másnak, a szerencsését is elvinnék; vagy ha meglopják a méhesét, hijába méhészkedik tovább, mert többé nem lesz szerencséje. Csak annyit érnek azok, mint a mire egy öreg asszony tanított volt engem, hogy — ugyanis — ha sok ideig csoportosulnak a rajozni készülő méhek a menőke előtt s még sem akarnak rajozni, este a csoportot bogáncskóré levele tövén gyűlt esővízzel preczkeljem meg s következő napon bizonyosan rajoznak Vagy a mit egy itteni méhésztől láttam, a ki mikor a méhe rajzott, bogot kötött egy

kendő közepére s feleségével kétfelé jól meghuzogatván a kendő végeit, ugyancsak megszorították a bogot s azután a kendőt a rajzó méhkas előtt a földre keresztülfektették, hogy azáltal a raj is meg legyen kötve s ne menjen el az erdőre.« »De hisz valamire mégis csak tanít engem?« — kért emberem »Jó szívvvel arra, a mit tudok!« mondtam s ígértem neki, hogy a következő napon hozzámegyek, méheiket megvizsgálom s akkor többet beszélünk. El is mentem s tizennégy családból álló méhesét gondosan megvizsgálva, egy pár beteget kimustráltam, egyet megorvosoltam s jövőre utasítást adtam. Tökéletesen kibékülve az ily természetes eljárással nem volt ugyan, de mégis megvallotta később, hogy méhesét a rabló méhek abban az évben tovább nem háborgatták.

Mit tegyünk a rabló méhekkel, miként tartsuk távol vagy miként büntessük? kérdezi valaki. *Kérdezi tán.....Bede ur?...* Én azt mondom, semmi közünk a rablókkal; hanem inkább gondoljunk hiven a magunkéit. Mert elpusztíthatjuk községünk minden méhét, de a míg a baj méhesünkben van, addig a rablókkal való harc semmit sem használ*)

BCU Cluj / Central University Library Cluj K.

A mi dolgaink.

Méhész-estély.

Második »*méhtanulmányi estélyünk*«-et — az »*új időben*« — márczius 9-én tartottuk, szokatlanul nagyszámu méhésztársak és érdeklődő ügyfelek jelenlétében. Különösen jól esett látni azt a fiatalságot, a melyből édes hazánk jövődóbeli méhészetvezetői fognak kikerülni, — a reform. theol fakultás és áll. tanítóképző-intézet pap- és tanítójelöltjeit értjük, a kik főtitkárunk közbenjárása következtében tisztelték meg látogatásukkal »*estélyünket*« s találták magukat igen kellemesen köztünk.

Előadást Szentgyörgyi főtitkárunk tartott, szólván különösen az ifjusághoz — de a veteránoknak is jól esett — még mindig

*) Köszönet a kedves, tanulságos gyakorlati cikkért. Sok tudásának ilyen élvezetes előadású szíves közrebocsátásával gyakrabban méltóztassék bennünket szerencsétlenül. — Szerk.

lelkesítően és meggyőzően, édes tárgyunkról, az igazán okszerű méhészetéről. Félórát tartott rögtönzött előadása, de e félóra teljesen elégnék nyilvánult arra, hogy a fiatalság kedvet kapjon a következő estélyeink látogatására is. Valóban, csak el kell találni s természetesen arravalósággal kell birnia az illető »vezető«-nek az ilyen dolgoknál s az eredmény — uti figura docet — igen hamarosan megmutatja kellemesen mosolygó orcáját. Az előadót, a ki mához két hétre szintén fölkerlte a jelenlevőket megjelenésre, szünni nem akaró éljenzéssel jutalmazták.

Az estélyt igazgató-vál ülés zárta be, a hol az Egyesület aktuális keblí ügyei intézettek el S bemutatott Közlönyünk új melléklete is, a melynek szerkesztése választmányunk osztatlan tetszésével találkozott. Méhesünk ügyét is olyan kezekbe helyeztük ismét, hogy teljes reménnyel lehetünk annak jobb sorsra fordulása felől, satb. satb.

Harmadik estélyünket 23-án tartottuk, de a mikor már annyian valánk együtt, hogy egyleti helyiségünk a szó szoros értelmében szűknek nyilvánult s hallgatóságunknak felét sem voltunk képesek üléssel látni el; s pedig oly tisztességes látogatóink valának, hogy szíve, lelke repesett örömeben ez állapotot megteremtő vezetőinknek, — s bizony édes mindnyájunknak.

Igen, mert ma már a ref. theologusok és áll. tanítóképző-intézet növendékeihez sorakoztak az unitárius pap- és kol.monostori gazd. tanintézet gazdaságvezető derék jelöltjei is. Ugy, hogy ez estélyünkön 79-en gyönyörködtünk egymásban is, de különösen abban az élvezetes előadásban, a mit Kőmives Gerő veterán társunk oly szakértelemmel és élvezetes módon adott elő

Az »estélyt«, illetve a téli saisont különböző helyeken méhészkedő társaink által hozott mézek és mézes készítmények izlelésével, kostolásával zártuk be, mindannyiunk teljes meglegedésére.

Különösen kitüntek a Csiki József János likőr- és konyak-készítményei, ugyszintén pergetett- s Kulisseki társunk finom lépes-mézei, dr. Dávid József gyógyszerész ur saját készítményü egykét éves mézborai, a melyeket különösen fiatalságunk kiválóan finumoknak talált és mi öregebbek is nagyon vágyunk receptje megszerzésére. Ugy fél nyolcz óra táján, a mikor már igen szép módon mindeneknek végére értünk, köszönte meg főtitkár-mes-

terünk a fiatalság meleg érdeklődését, az illetők szives hozományát, kijelentvén, hogy e dolgok folytatása már husvétutánon kezdve, künn a szabadban, házsongárdi méhtelepünkön történik minden csütörtökön s esetleg vasárnap délutánonként tartandó gyakorlati előadásainkkal, a hová szivélyes buzdító szavaival szintén meghívta úgy a társakul ajánlkozott derék fiatalságot, mint többi szeretett társait. Tehát a boldog viszontlátás édes reményével válánk és távozáink.

Egy társuló.

Irodalom.

A magy. kir. földművelésügyi miniszterium kiadásában kedves, hasznos kis mű jelent most meg: »**A méhészetről**«; *Grand Miklós nyomán, a földművelésügyi miniszter megbízásából sajtó alá rendezte és bővítette Kovács Antal, országos méhészeti felügyelő*; VI. bővített kiadás, 112 nagy nyolczadrét oldalra terjedő, illusztrált tartalommal.

A mű a mi áldva emlegetett néhai nagymesterünk alkotása, méltó emlékoszlopa, melyet hagyatékának: a hazai méhtenyésztés országos vezetésének örököse, hivatottsággal, rátermettséggel — a méhészkedés ismeretét elsajátítani, ezt a sok élvezetet és gyönyört adó nemes foglalkozást megtanulni szándékozók e téren való szükségletét és lelkületét legjobban ismerő tudással összeállítva — hű tanácsadóként ezuttal hatodszor bocsát közre.

A füzet az összes elméleti tudnivalókat könnyed érthetőséggel tanítja; minden gyakorlati dolgot időrendben, a tapasztalatok meggyőző értékével tárgyal; a méhészt hónapról hónapra — semmit figyelmen kívül nem hagyó gondos széttekintéssel — emlékezteti teendőire; függelékében a méhész ismeretkörét szélesbitő hasznos tudnivalókat, tájékoztató közléseket találunk.

A kedves gördülékenységgel irt, vonzóan oktató, minden mondatában becsesen tartalmas szakmunkáért hála *nagyméltóságú Darányi Ignác dr. miniszter úrnak*, ki mint eddig, a most megjelent kiadást is valószínűleg azért rendeztette, hogy méhészeti szakközegei útján az arra érdemesek közt ingyen osztassa szét. Elismerés és köszönet *nagyérdemű országos méhészeti felügyelőnk-*

nek is; ő állította össze, bővítette, dolgozta át e művet abban a szellemben és irányban, a melynek szolgálatában boldogult Grandkkal első alapvetője volt a hazai okszerű méhészetnek, buzgó megvalósítója azoknak a szép eszméknek, mikről a mesterrel Buziáson együtt munkálva — akkor még csak álmodozni lehetett

Okszerű méhészet, tekintettel a két kaptár rendszer összetett kaptárára, a keretes pótfiókon álló parasztkasra. Irta dr. *Hilbert István* ügyvéd. Ára a 70 lap terjedelmű, 50 ábrával illusztrált, csinosan kiállított füzetnek 3 korona 20 fill. Megrendelhető a szerzőnél Szegzárdon.

Szerző újabb művében, mint maga mondja, »kerüli a tudományos elméletet s csak a hasznos gyakorlatra fektet súlyt. Célja a parasztkasbeli méhészet javítása és *nem* a Dierzon-kaptárak mellőzése.«

Ezen szándékának kivitele céljából művében egész részletesen csak a saját szerkezetű, »keretes pótfiókon álló parasztkas« ismerteti s a gyakorlati méhészkedést is ezen rendszer szerint való alkalmazásában írja le.

Művében különös súlyt a következő pontokra helyezett: A Dierzon-rendszert *a maga szigorúságában* nem helyesli, mert író szerint okszerűen lehet méhészkedni úgy is, hogy ha a mézeslépeknek kétharmada és fiasításos lépeknek fele van a méhészhatalmában.

Az anya kifogására, a természetes rajzásra s a raj befogására, mely műveleteknél igen előnyösen használja méhszöktetőjét, saját szerkezetű rajfogó méhmenőkéjét.

Fontos, író rendszere szerint, a kasok cserélése, a méztérnek kívülről való elzárása stb stb.

Végül egy kis méhészeti lekszikont nyújt, mely nagyban elősegíti a gyors tájékozódást.

Az egész mű 70 kis 8° lapból áll. Kiállítása jó, csinos. Csupán az ára ellen van egy kis kifogásunk. A 3 kor. 20 fillért kissé soknak találjuk.

Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* * *

Most jelent meg a Franklin-Társulat kiadásában a *Szalay Fános* által írt **Seprőcziroktermelés** című mű második javított kiadása. A művet, melyet szerző az újabb tapasztalatokkal kibő-

vitett, dicsérnünk fölösleges; régi tanácsadója az minden cziroktermelőnek. Írója az országban legrégebben foglalkozik a seprő-czirok termelésével és a cziroktermelés meghonosítása jóformán ezen mű első kiadásának következménye. A kis munka teljesen gyakorlati irányban tárgyalja a cziroktermelésnek minden mozzanatát, teljesen a hazai tapasztalatokon van felépítve s annyira kimeríti a tárgyat, hogy a ki figyelmesen áttanulja, az bátran beállhat a már elég tekintélyes cziroktermelők táborába. A kis munka mint a »Falusi könyvtár« 53. kötete jelent meg s ára 1 kor.

Méhészeti előadások.

Az állami méhészeti szaktanárok folyó évi április hónapban az alábbi helyeken és napokon tartják előadásait:

1., Kiszely Ede első kerületi (székhelye Kis-Kun-Félegyháza) 15-én Ujszászon, 16-án Jász-Ladányon, 17-én Jász-Kiséren, 18—19-én Apátiin, 20—21-én Jászberényben, 22-én Felső-Szent-Györgyön, 23-án Pusztá-Monostoron, 24-én Hatvanon, 25-én Ludason, 26-án Füzes-Abonyon, 27-én Mező Tárkányon.

2., Abaffy József második kerületi (székhelye Pápa) 1-én Kis-Czellen, 2-án Ságón, 3-án Sárváron, 4-én Ikerváron, 11-én Meszlenen, 12-én Rumon, 13-án Rába-Hidvégen, 14-én Vasváron, 15-én Szent-Mihályon, 17-én Görzsönyben, 18-án Rába-Pordányon, 19-én Csornán, 20-án Takácsiban, 21-én Tetén.

3., Valló János harmadik kerületi (székhelye Pozsony-Ligetfalu) 10-én Püspökin, 11-én Csöllén, 12-én Kis-Magyaron, 13-án Uszoron, 14-én Cs.-Pakán, 15-én Kis-Faludon, 16-án Nagy-Madon, 18-án Főréven, 20-án Német-Gurabon, 21-én Hodin, 23-án Peregden, 24-én Szereden, 25-én Kereszturon, 26-án Modoron a tanítóképezdénél.

4., Rózsa János negyedik kerületi (székhelye Sárospatak) 9-én az ungvári gör. kath tanítóképezdénél, 10-én Ó-Huzán, 11-én Bereznán, 13-án Sztárnán, 15-én Tárja-Remetén, 16-án Turja-Paszikán, 17-én Turja-Poroszkón, 18-án Turja-Bisztrán, 19-én Turja-Polenán, 21-én Csabán, 22-én Mályin, 23-án Nyéken, 24-én Ládházán, 25-én Heő-Papin, 26-án Igriczin, 27-én Tisza-Keszin, 29-én Gelejen, 30-án M.-Keresztesen.

5., Forgách Lajos ötödik kerületi (székhelye Arad) 3-án

Kurticsón, 4-én Mácsán, 6--7-én M.-Berényen, 8-9-én Kétegyházán, 10-én Medgyesházán 11-12-én Eleken, 13-án Erdőhegyen, 14-15-én F.-Varsándon, 16-án Pankotán, 17-én Boros-Sebesen, 18-án Világoson, 20-án Glogovácson, 21-22-én Paulison, 23-án Radnán, 24-én Odvason.

6., Abend András hatodik kerületi (székhelye Nagy-Enyed) 3-án Maros-Illyén, 4-én Lugoson, 5-én Karánsebesen a gör. kath. tanítóképezdénél, 6-án Mehádián, 9-én Orsován, 10-én Teregován, 12-én Szákulyon az állami iskolában, 13-án Lugoson a földmives iskolánál, 14-én Szapárfalván, 15-én Bálinczon, 16-án Facsétón, 18-19-én Déván az állami tanítóképezdénél, 20-án Algyógyon az állami földmives iskolánál.

7., Nagy János hetedik kerületi (székhelye Kolozsvár) 10-én Alsó Szováthon a gazdasági ismétlő iskolánál, 11-én Pusztá-Kamaráson, 12-én Báldon, 13-án Mező-Méhesen, 15-én Székely-Kereszturon a tanítóképezdénél, 17-én Csik-Szeredán, 18-án Csik-Somlyón a tanítóképezdénél, 19-én Csik-Jenőfalván, 20-án Gyergyó-Alfalun a gazdasági felső népiskolánál, 22-én Parajdon a gazdasági ismétlő iskolánál, 23-án Sóváraddon, 24-én Mikeházán, 25-én Görgény-Szent-Imrén az erdőőri szakiskolánál, 26-án Marosvásárhelyen, 27-én Beszterczén a földmives és polgári iskolánál, 28-án Szamosujváron a tanítóképezdénél és fegyintézetnél, 29-én Borsán.

Budapesten, 1901. márczius hó 17-én.

Kovács Antal,
méhészeti felügyelő.

Nyilatkozat.

Alólirottak bizonyítjuk, hogy a Biedermann Ferencz urtól, mult, 1900-ik évi juniustól kezdve szállított mülép a követelményeknek minden tekintetben megfelelt. Mivel Biedermann úr biztosított arról, hogy a gyártással járó kezdet nehézségeit leküzdvén, abban a helyzetben van, hogy ezentul mindig ilyen jó minőségű mülépet képes szállítani, ajánljuk méhésztársaink jóakaratu figyelmébe.

Kolozsvár, 1901. márczius 30.

Zsögön Rác Mihály.

Dr. Bálint Sándor.

Tartalom: Kiténtetések. — A kezdő méhészt teendői áprilisban. *Telki*. — A méztermelés fokozása. *Csere Lajos*. — Hogyan védekezzünk a rabió méhek ellen? *Férenzy Géza*. — A mi dolgaink. *Egy társuló*. — Irodalom. — Méhészteti előadások. — *Kovács Antal*.

Apró hirdetések.

E rovatban az erdélyrészi méhészegylet tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen felül minden félhasábos petit sor 8 fill. A kik nem tagjai a méhész egyletnek, soronként 16 fillt fizetnek

VASÁROL.

Csurgatott és pergetett mézet

Lerner Vilmos, Gyöngyös. Minta küldendő.

ELAD.

Hirschmann-féle pergető teljes felszereléssel és Bácskai-féle viaszolvasztóprés együtt 17 ft. — 18 Sötér kaptár Pinter Imre Hódmező-Vásárhely VI. ker. Sas-utca 6 sz.

Műlépekről mintát 20 fill. postabélyeg ellenében bérmentve küldök. 1 kgr. 4 kor. 20 fill. Megrendelések: Pápay Dezső Deménd Hontm.

30 méhesaládot

Bodor-féle kaptárban, á 7 ft, elad Ács Lajos Felvinczen

4—5 kgr. szép munkás lépet Göbölös Károly Szász-Lekencze.

Méz-pergetőt, méztartó bádog edényt

utányos árban Zeiler Géza bádogos, Kolozsvárt (Mátyás király-utca 4.) Ugyanó elvállal **mindennemű bádogos munkát. Javításokat** jutányos áron, pontosan teljesít. — Árjegyzéket kívánatra küld bérmentve

Tíz darab erős foszni deszkából készült Dzierzon-féle orsz méretű kaptár, melyből 4 keveset használt, 6 pedig teljesen új, betestve és beüvegezve, haláleset miatt eladó. Ára 35 ft. — Bővebbet Szabó Balásznál Szatmár.

A komárommegyei gazd. egyt. méhészeti szakosztályának 96 nagy 8 rétü lapra terjedő „Méhészeti értesítője” színes borítékban megrendelhető: Lakatos Károly szakoszt. titkánál. 55 krajczár (1 kor. 10 fillér) előzetes beküldésére bérmentve küldetik meg.

Egy modern berendezésű, jól jövedelmező méhes eladó. — Értekezhetni Kolozsvárt, Kossuth Lajos utca, Szilágyi Elonora liquergyárában.

Pártoljuk hazánk iparát.

BIEDERMANN FERENCZ műfép-gyára, Kolozsvárt, Rákóczy.út.

Felelőség mellett szállit valódi viaszból, ámerikai henger-gében készült **műlépet.**

Külfőja 4 kor. 40 fillér. 5 kilós postacsomag franco.

**Az első magyar
kereskedelmi méhtelep**
tulajdonosa:

Kühne Ferencz

Budapesten, (2-10)

I. ker., Attila-utca 99. szám.

Kitüntetve minden kiállításon
számos díszoklevéllel, arany- és ezüst-
érmekkel, pénzjutalmakkal, oklevelek-
kel és elismerő iratokkal
Szállítója számos méhészeti egyesü-
letnek, a m. kir. méhészeti felügyelő-
ségnek, a méhtenyésztési szakközö-
geknek s a méhtenyésztés terjesztése
és tanításával foglalkozó szakintéze-
teknek stb.

*Az egyedüli kereskedelmi méhtelep, mely az ezredéves kiállításon a leg-
magasabb kitüntetéssel, a „Nagy kiállítási éremmel“ kitüntetett lett.*

**Műhelyeimben nagyban, kifogástalanul, pontosan s méltányos árban
készíttetnek és raktáron tartatnak :**

Mindentéle méhkaptár, a kaptár-
készítés eszközei, keretkészítőgé-
pek, keretlécetek, távkapcsok.

Hannemann-féle rács, horganyle-
mezből, teljesen tiszta, sima és
pontos nyílásokkal.

**A mézpergetés, viaszolvasztás esz-
közei, méztartályok, mézszállító bö-
dönök és mezüvegek,** mint kitűnő jó
mézpergetők, viasz- és mézolvasztó
eszközök, mézüvegek, mézvende-
lyek jó erős pléhből, továbbá öt
kilós szállításra nagyon alkalmas
bödönkék.

**A méhek kezeléséhez szükséges-
tető összes segédeszközök** a legjobb
anyagból. Keretfogók, keretvillák,
a kaptártisztogatás eszközei, sejt-
kúpoló kések és készülékek, aya-
zárkák, herefogók, herekirekesztők.

Minden kaptár, segédeszköz stb. személyes felügyeletem mellett készül és
csak a legsikerültebbek kerülnek a megrendelőhöz. — Valamennyi tárgy a
legjobb és a czílnak leginkább megfelelő tartós jó anyagból készül. — A
rendestől elűtő kaptárak és eszközök csekély árkülönbséggel készíttetnek.

Képes főárjegyzék az 1901. évre kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Valódi Rietsche-féle műlépprések
minden nagyságban, öntéses for-
mákban.

Műlépek, amerikai hengergépen
készülve, a legtisztább méhviaszból.
A viasz tisztaságáért szavatolok.

**A rajbefogás és elhelyezéséhez
szükségeltető összes eszközök.** Raj-
fogók és rajfeeskendők.

Az etető eszközök különféle leg-
czészerűbb nemei, továbbá itató-
edények és itató-vályúk.

Füstölő és védekező eszközök.
Füstölők, snokerek, pipák, füstölő
és elkábító anyagok, méhészsap-
kák, szem- és orrvédők és keztyűk.

A méhészeti irodalom termékeiből
a legjobb és a legkedveltebb
szakmunkák.

PROKOP JÓZSEF

(A régebbi Prokop és Schultz
Kereskedelmi méhtelep. Mű-
lékek csak a legkitűnőbb
Ausztriai és Magyarország
nemű gyár, villanyos erőre
Viaszot s régi lépéptményt
szek vagy becserelek. Ma-
megjelent árjegyzékemet ki-

Friedland, Csehország,

czég egyedüli tulajdonosa.)

lépgyár. Méhesgazdasági kel-
minőségben gyártatnak
területén a legnagyobb ily-
és világitásra berendezve-
bármily mennyiségben ve-
gyár, német és csehnyelven
vanatra ingyen és bérmentve

küldöm. Sürgöny cím: **Prokop Friedland, Csehország.** (3-12.)

Deák Ferencz-utcza 17. szám.

Állandó nagy raktár vegyi termékekben

Fűszer- és csemegeüzlet

Bel- és külföldi ásványvizek

Magyar, francia és spanyol

borok és pezsgők

raktára.

MEDGYESY KÁROLY

Telefón: Kolozsvár 435.

3—12

Különlegességek

Czitrom, narancs,

füge, malaga és

mindennemű csemegékben.

Arjegyzék kívánatra ingyenesbérmentve

Vidéki rendelések pontos eszközlése.

Zwörner Sándor

állatkiömő-
praeparatoriumæ

3—12

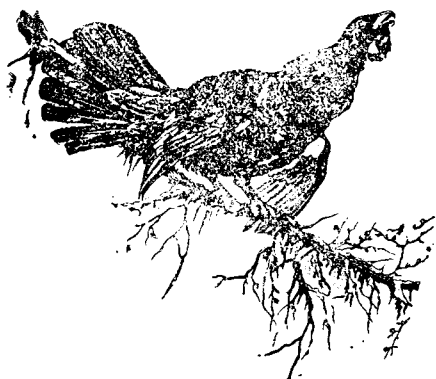
Kolozsvár

Elvállal mindenféle emlősök és madarak élethű kitömését,

Vadászati Tropheák csinos kivitelben és agancsok felszerelését.

A kitömött állatoknak nincsen semmiféle veszélyes kigözülgésük, tehát szobában is tarthatók.

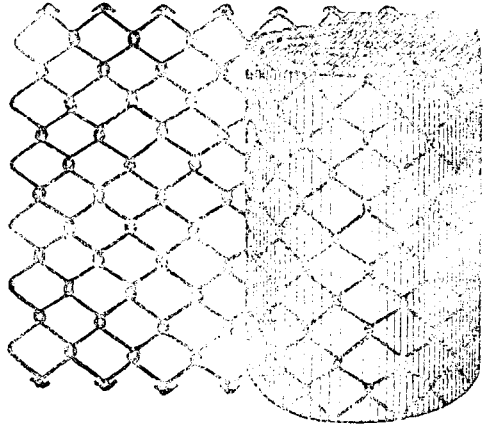
Ujdonság: Madarak kitömése relif-kép alakjában.

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövet-fonat és szitaáru gyára KOLOZSVÁRT,
1— Kül-Torda-utca 9. szám.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, ugymint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéshez való **gépfonatait**; majorsági udvarok **fonattal való bevonását**; pince, padlás, felső világossági, magtár és éléskamara ablakok **rostélyzatát**; **áthányó rosták** szén, koks, kavics, válogatásához; **szikra fogók** gépekhez Zöldre festett **légy-szövet**, **szelelő és lóher-rosták**. **Backer-féle rosták** és egvébféle használatra **vas-, réz- és cziinszövetek**, **Kruppa-sodrony szegélyzetek** különféle mintákban, fakeretbe

foglalt **rosták** és **sziták**, ruganyos **ágybetétek** (matrác) **sodronylábtörők**

Acél tüskés sodrony kertek, delelők sat. bevonásához.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálak.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Eladó bántái méhrajok.

600 családból álló méhészetemből származó összes rajokat a következő feltételek mellett adom el: Május hóban darabonként 9 kor-60 fill, június hóban 8 kor. 40 fill postai utauvét, vagy az összeg előleges beküldése mellett. A posta költséget én fizetem s a csomagolásért mit sem számítok. Kezeskedem, hogy minden raj 1 kg-nál súlyosabb s egy éves termékeny anyával bír. A jó karban való megérkezésért szinten kezeskedem.

Évek óta csakis a jeles tulajdonságokkal bíró családokat szaporítottam, tehát rajaim úgy keresztezésre valamint vértelfrissítésre igen alkalmasok.

Jakabházy Béla

gazd e. titkár Nagy-becskereken (megyeház)

✂ Kaltenecker Leonidás: »*A méz Apológiája*«, fordította: *Prónay Albert*; ára 1 kor. és 10 fillér, kapható a *Méhészeti Közlöny* szerkesztőségénél.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt. (Deák Ferencz-utca 2.)